

Roomaa

Ergaa Phaawulos Warra Roomaatti Erge

¹ Phaawulos tajaajilaa Kiristoos Yesuus, kan ergamaa ta'uuf waamamee fi akka wangeela Waaqaa lallabuuf addaan baafame irraa: ² Wangeelli kunis kan Waaqni duraan dursee karaa raajota isaatiin Katabbiwwan Qulqulluu keessatti waadaa galee dha. ³ Wangeelichis waa'ee ilma isaa kan akka namummaatti sanyii Daawit irraa dhalatee, ⁴ akka Hafuura qulqullummaatti immoo warra du'an keessaa ka'uu isaatiin Ilma Waaqaa humna qabeessa ta'uun isaa labsamee dha; innis Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos. ⁵ Nus karaa isaatiin, maqaa isaatiif jecha ormoota hunda keessaa akka gara ajajamuu amantii irraa dhufuutti namoota waamnuuf ayyaanaa fi ergamtummaa arganneerra. ⁶ Isinis warra akka kan Yesuus Kiristoos ta'aniif waamaman sana keessa jirtu.

⁷ Warra Waaqaan jaallatamtanii qulqulloota ta'uuf waamamtan kanneen Roomaa jirtan hundaaf:

Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

*Phaawulos Roomaa Daawwachuuf Hawwu
Isaa*

⁸ Sababii amantiin keessan guutummaa addunyaa irratti odeeffamaa jiruuf, ani duraan dursee waa'ee hunda keessaniitiif karaa Yesuus Kiristoosiin Waaqa koo nan galateeffadha. ⁹ Akka ani kadhannaa koo keessatti utuu wal irraa hin kutin isin yaadadhu Waaqni ani wangeela Ilma isaa lallabuudhaan hafuura kootiin isa tajaajilu sun dhuga baatuu koo ti; ¹⁰ ani akka ammas dhuma irratti gara keessan dhufuuf fedhii Waaqaatiin karaan naa banamu nan kadhada.

¹¹ Akka isin jabaattaniifis kennaa hafuuraa isinii hiruuf isin arguu baay'ee nan hawwa; ¹² kunis akka isinii fi ani amanti keenyaan wal jajjabeessinuuf. ¹³ Yaa obboloota ko, ani akkuma Namoota Ormaa kaan keessatti ija qabaadhe sana isin keessattis akkasuma akkan qabaadhuuf yeroo baay'ee gara keessan dhufuu yaadaa turuu ko, garuu hamma ammaatti dhowwamuu koo akka isin beekuu dhabdan hin barbaadu.

¹⁴ Ani namoota Giriikii fi warra nama Giriik hin ta'iniif, beektotaa fi wallaaltotaaf gatii of irraa nan qaba. ¹⁵ Sababiin ani isin warra Roomaa jirtanittis wangeela lallabuuf akka malee hawwuuf kanuma.

¹⁶ Ani wangeelatti hin qaana'u; kunis sababii wangeelli humna Waaqaa kan warra amanan hunda fayyisu ta'eef; innis jalqabatti Yihuudootaaf, itti aansee immoo Giriikotaaf. ¹⁷ Wangeela keessatti qajeelummaan Waaqaa amanti irraa gara amantiitti mul'ateeraatii; kunis akkuma, "Namni qajeelaan amantiidhaan

jiraata”* jedhamee barreeffamee dha.

Dheekkamsa Waaqaa

¹⁸ Dheekkamsi Waaqaa, Waaqa malee jiraachuu fi hammina namootaa hunda irratti samii irraa ni mul’ata; namoonni kunneen hammina isaaniitiin dhugaa ukkaamsu; ¹⁹ kunis sababii wanni waa’ee Waaqaa beekamuu malu isaaniif ifa ta’eef; Waaqni isaaniif ibseeraatii. ²⁰ Amalli Waaqaa kan hin mul’anne jechuunis humni isaa kan bara baraatii fi waaqummaan isaa uumama addunyaatii jalqabee wantoota uumaman irraa ifaan ifatti mul’ataatii; kanaafuu isaan waan itti qabatan hin qaban.

²¹ Isaan yoo Waaqa beekan illee akka waaqummaa isaatti ulfina hin kennineef; galatas hin galchineef. Garuu yaadni isaanii waan faayidaa hin qabne ta’e; qalbiin isaanii kan hin hubannes ni dukkanaa’e. ²² Isaan yoo ogeeyyii ofiin jedhan iyyuu gowwoota ta’an; ²³ ulfina Waaqa hin duunees nama du’utti, simbiratti, horii miilla afuriitti akkasumas uumamawwan lafa irra loo’anitti fakkeessuudhaan geeddaran.

²⁴ Kanaafuu Waaqni akka isaan dhagna walii isaanii salphisaniif hawwii garaa isaanii hamaadhaan dabarsee xuraa’ummaatti isaan kenne. ²⁵ Isaanis dhugaa Waaqaa sobatti geeddaran; Uumaa dhiisanii uumama waqeffatan; ni tajaajilanis. Uumaan bara baraan eebbifamaa dha. Ameen.

²⁶ Sababii kanaaf Waaqni dabarsee hawwii jibbisiisaatti isaan kenne. Dubartoonni isaaniis karaa ittiin fedhii fooniitiif dhiira wajjin wal

---

* **1:17** 1:17 Anb 2:4

birra ga’an isa uumamaan kennameef dhiisanii, gara isa uumamaan isaaniif hin kennaminitti geeddaran. ²⁷ Warri dhiiraas akkasuma karaa ittiin fedhii fooniitiif dubartoota wajjin wal birra ga’an isa uumamaan kennameef dhiisanii ka-jeellaa walii isaaniitiin gubatan. Warri dhiiraa, dhiira biraa wajjin gocha jibbisiisaa raawwatan; dogoggora isaanii kanaafis adaba isaaniif malu ofuma isaaniitiin fudhatan.

²⁸ Sababii isaan Waaqa beekuu akka waan faayidaa hin qabneetti fudhataniif, Waaqni immoo akka isaan waan hojjetamuu hin malle hojjetaniif qalbii faayidaa hin qabnetti dabarsee isaan kenne. ²⁹ Isaanis hammina gosa hundaatiin, jal’inaan, sassattummaan, amala baduun, hinaaffaan, nama ajjeesuun, wal loluun, gowwoomsuu fi dabaan guutaman. Isaan hamattoota, ³⁰ warra maqaa nama balleessan, warra Waaqa jibban, warra nama arrabsan, warra of jajanii fi warra of tuulanii dha; isaan warra karaa ittiin jal’ina hojjetan yaadan, warra abbaa fi haadha isaaniitiif hin ajajamnee dha; ³¹ isaan warra hubannaa hin qabne, warra walii galtee diigan, warra jaalala hin qabnee fi warra namaaf garaa hin laafnee dha. ³² Isaan seera Waaqaa kan, “Warra waan akkanaa hojjetan du’uutu isaaniif mala” jedhu sana yoo beekan iyyuu ofii isaaniitiif waan akkanaa hojjechuu qofa utuu hin ta’in warra waan kana hojjetan iyyuu ni jajjabeessu.

Murtii Waaqaa Qajeelaa

¹ Kanaafuu yaa namichoo, ati yoo abbaa fedhe illee taate kan nama kaanitti murtu waan itti qabattu hin qabdu; waan ittiin namatti murtu hundaan ofittis ni murtaatii; ati kan murtii kennitu iyyuu ofii keetiis isuma hojjettaatii. ² Nu akka murtiin Waaqaa kan warra waan akkanaa hojjetan irratti murteeffamu dhugaa irratti hunda'ee ni beekna. ³ Yaa namichoo, ati yommuu warra waan akkanaa hojjetanitti murtee ofii keetii immoo waanuma akkasii hojjetu waan murtii Waaqaa jalaa baatu seetaa? ⁴ Yookaan ati akka gara laafummaan Waaqaa gara qalbii jijjiirannaatti si geessu utuu hin beekin baay'ina gara laafummaa isaa, gara bal'ina isaatii fi obsa isaa ni tuffattaa?

⁵ Ati garuu sababii mata jabina keetiitii fi garaa kee isa qalbii hin jijjiiranne sanaatiif guyyaa dheekkamsa Waaqaa kan murtiin qajeelaan itti mul'atu sanaaf dheekkamsa of irratti kuusaa jirta. ⁶ Waaqni, "Nama hundaaf akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kenna."* ⁷ Inni warra obsaan waan gaarii hojjechaa kabaja, ulfinaa fi jireenya hin dabarre barbaadaniif jireenya bara baraa ni kenna. ⁸ Warra ofittoo kanneen dhugaadhaaf ajajamuu didanii hammina duukaa bu'an garuu dheekkamsaa fi aariitu isaan eeggata. ⁹ Nama hammina hojjetu hunda irratti, jalqabatti Yihuudii irratti, ergasii immoo Nama Ormaa irratti dhiphinnii fi rakkinni ni dhufa. ¹⁰ Garuu nama waan gaarii hojjetu hundaaf, jalqabatti Yihuudiif, ergasii immoo Nama Ormaatiif kabajni,

---

* 2:6 2:6 Far 62:12; Fak 24:12

ulfinnii fi nagaan ni ta'a. ¹¹ Waaqni nama wal hin caalchisuutii.

¹² Warri utuu seera hin qabaatin cubbuu hojjetan hundinuu seera malee barbadaa'u; warra utuu seera qabanuu cubbuu hojjetan hundattis seeruma sanaan murama. ¹³ Sababiin isaas warra seeraaf ajajamanitu fuula Waaqaa duratti qajeeltota taasifama malee warri seera dhaga'an qajeeltota miti. ¹⁴ Namoonni Ormaa warri seera hin qabne yoo uumamaan waan seerri ajaju hojjetan, yoo seera qabaachuu baatan illee isaan ofii isaaniitiifuu seera. ¹⁵ Isaan waan qalbiin isaanii dhugaa ba'uuf, waan yaadni isaaniis yeroo tokko isaan himatee yeroo kaan immoo isaaniif falmuuf, akka ajajni seeraa garaa isaanii keessatti barreeffame ni argisiisu. ¹⁶ Akka wangeela ani lallabuutti wanni kun gaafa Waaqni icciitii namootaa karaa Yesuus Kiristoosiin murtii itti kennutti ta'a.

Yihuudootaa fi Seera

¹⁷ Ati yoo Yihuudii ofiin jette, yoo seera amanatte, yoo kan Waaqaanis of jajju taate, ¹⁸ yoo fedhii isaa beekte, yoo seera sanaanis qajeelfamtee waan hunda caalu mirkaneeffatte, ¹⁹ warra iji isaanii jaameef dura deemaa, warra dukkana keessa jiraniif immoo ifa ta'uu kee yoo amante, ²⁰ karaa seeraatiinis beekumsaa fi dhugaa qabduun yoo wallaaltota gorsite, daa'immanis yoo barsiifte, ²¹ egaa ati kan warra kaan barsiiftu, ofii kee immoo hin barsiiftuu? Kan "Hin hatin" jettee barsiiftu ofii keetii immoo ni hattaa? ²² Ati kan, "Namni ejjuu hin qabu"

jettu ofii keetii ni ejjitaa? Kan waaqota tolfamoo akka malee jibbitu mana qulqullummaa ni saamtaa? ²³ Ati kan Seeraan of jajju seera cabsuudhaan Waaqa ni salphiftaa? ²⁴ “Sababii keessaniif maqaan Waaqaa Namoota Ormaa gidduutti arrabsama”† jedhamee barreeffameer-aatii.

²⁵ Yoo ati seera eegde dhagna qabaan faayidaa qaba; yoo seera cabsite garuu akka waan dhagna hin qabatinii taateerta. ²⁶ Warri dhagna hin qabatin yoo waan seerri ajaju eegan, akka waan dhagna qabataniitti hin ilaalamanii ree? ²⁷ Namni utuu fooniin dhagna hin qabatin seera eegu tokko si nama seera barreeffame qabaattee dhagnas qabatee seera cabsitutti ni mura.

²⁸ Namni waan alaan mul’atu qofaan Yihuudii hin ta’u; dhagna qabachuunis waan alaan mul’atu qofa miti. ²⁹ Garuu nama keessa namummaa isaatiin Yihuudii ta’etu Yihuudii dha; dhagna qabaanis dhagna qabaa yaada garaa kan Hafuuraan ta’uudha malee seera barreeffameen miti. Namni akkasii Waaqa biratti malee nama biratti hin jajamu.

3

Amanamummaa Waaqaa

¹ Egaa Yihuudii ta’uun faayidaa maalii qaba? Yookaan bu’aan dhagna qabaa maalii? ² Karaa hundaanuu bu’aa guddaa qaba! Jalqabatti dubbii Waaqaa Yihuudootatti imaanaa kenname.

† **2:24** 2:24 Isa 52:5; His 36:22

³ Isaan keessaa tokko tokko yoo hin amanin maal ree? Amantii dhabuun isaanii amanamummaa Waaqaa ni balleessaa? ⁴ Gonkumaa hin ta'u! Namoonni hundinuu sobdoota, Waaqni immoo dhugaa qabeessa haa ta'u. Kunis akkuma, "Akka ati dubbii keetiin dhuga qabeessa taatuuf, yommuu murtiitti dhi'aattuttis akka mo'attuuf"* jedhamee barreeffamee dha.

⁵ Yoo jal'inni keenya qajeelina Waaqaa ifa baase garuu maal jenna ree? Waaqni dheekkamsa isaa nutti fiduun isaa qajeelina dhabeetii? Kanas ani akka namaattin dubbadha. ⁶ Gonkumaa hin ta'u! Utuu akkas ta'ee silaa Waaqni akkamitti addunyaatti muruu danda'a ree? ⁷ Namni tokko, "Yoo soba kootiin dhuga qabeessummaan Waaqaa guddatee ulfinni isaas baay'ate maaliif hamma ammaatti akka cubbamaa tokkootti natti murama ree?" jedhee falma ta'a. ⁸ Kunis isa namoonni tokko tokko, "Isaan, 'Akka wanni gaariin dhufuuf hammina haa hojjennu?' jedhu" jedhanii nurratti odeessisanii dha. Murtiin isaanitti muramus waanuma maluu dha!

Namni Kam iyyuu Qajeelaa miti

⁹ Egaa maal jenna ree? Nu Yihuudoonni warra kaan caallaa? Gonkumaa akkas miti! Akka Yihuudoonnii fi Giriikonni hundinuu cubbuu jala jiran duraan dursinee mirkaneessineerraatii. ¹⁰ Kunis kan akkana jedhamee barreeffamee dha:

---

* 3:4 3:4 Far 51:4

- “Qajeelaan tokko iyyuu hin jiru; namni tokko iyyuu;
 11 namni hubannaa qabu,
 kan Waaqa barbaadu tokko iyyuu hin jiru.
 12 Hundinuu dogoggoraniiru;
 walumatti warra faayidaa hin qabne ta’aniiru;
 namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru;
 tokkumti iyyuu hin jiru.”†
 13 “Laagaan isaanii awwaala banamaa dha;
 arraba isaaniitiin ni gowwoomsu.”‡
 “Hadhaan buutii hidhii isaanii jala jira.”§
 14 “Afaan isaanii abaarsaa fi hadhaa’ummaan guutame.”*
 15 “Miilli isaanii dhiiga dhangalaasuutti ariifata;
 16 badiisaa fi gadadootu karaa isaanii irra jira;
 17 karaa nagaas hin beekan.”†
 18 “Waaqa sodaachuun ija isaanii dura hin jiru.”‡
 19 Akka afaan hundi cufamuu fi akka addunyaan hundinuu murtii Waaqaa jala galuuf, wanni seerri jedhu hundinuu akka warra seera jala jiraniif dubbatu ni beekna. 20 Kanaafis eenyu iyyuu seera eeguudhaan fuula Waaqaa duratti qajeelaa hin ta’u; seeratu cubbuu nu hubachiisaatii.

Qajeelummaa Amantiin Argamu

---

† **3:12** 3:12 Far 14:1-3; 53:1-3; Lal 7:20 ‡ **3:13** 3:13 Far 5:9
 § **3:13** 3:13 Far 140:3 * **3:14** 3:14 Far 10:7 † **3:17** 3:17 Isa 59:7,8 ‡ **3:18** 3:18 Far 36:1

21 Amma garuu qajeelummaan Waaqaan kennamu kan seeraan adda ta'e, kan Seerrii fi Raajonni dhugaa ba'aniif mul'ateera. 22 Qajeelummaan Waaqaa kun amantiidhaan warra Yesuus Kiristoositti amanan hundaaf kennama; nama wal caalchisuun hin jiru; 23 sababii hundi isaanii iyyuu cubbuu hojjetaniif isaan ulfina Waaqaa irraa citaniiruutii; 24 isaanis ayyaana Waaqaa isa furama karaa Kiristoos Yesuusiiin toluma kennameefiin qajeel-tota taasifamaniiru. 25 Dhiiga isaatti amantii qabaachuudhaanis akka inni aarsaa araaraa ta'uuf Waaqni isa dhi'eesse. Waan kana gochuun isaas cubbuu kanaan dura hojjetame utuu hin adabin waan obsaan bira darbeef qajeelina isaa argisiisuuf jedhee ti; 26 Waaqni yeroo ammaa qajeelummaa isaa argisiisuu fi akka nama Yesuusitti amanus qajeelaa ta'uu isaa labsuuf waan kana godhe.

Seerri Kennamuu Isaa

27 Yoos of tuuluun eessa jira ree? Inni hafeera. Seera kamiin? Seera eeguudhaan moo? Miti; seera amantiitiin malee. 28 Nu akka namni seera eeguudhaan utuu hin ta'in amantiidhaan qajeelaa taasifamu ni amannaatii. 29 Waaqni Waaqa Yihuudootaa gofa moo? Inni Waaqa Namoota Ormaas mitii? Eeyyee, inni Waaqa Namoota Ormaatis; 30 egaa kan dhagna qabates amantiin, kan dhagna hin qabatiniis amantiidhuma sanaan qajeelaa kan taasisu Waaquma tokkicha. 31 Yoos nu amanti kanaan seera sana cabsinaa ree? Gonkumaa akkas miti! Seericha ni cimsina malee.

4

Abrahaam Amantiidhaan Qajeelaa Ta'e

¹ Egaa Abrahaam inni fooniin abbaa keenya ta'e sun haala kanaan maal argate jenna ree?

² Abrahaam utuu hojiin qajeelaa taasifamee jiraatee silaa waan ittiin of jaju qaba ture; fuula Waaqaa duratti garuu akkas miti. ³ Katabbiin Qulqulluun maal jedha? "Abrahaam Waaqa amane; kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef."*

⁴ Nama hojjetu tokkoof Mindaan gatiidha malee akka kennaa tolaatti hin hedamu. ⁵ Ta'us nama hin hojjenne, kan Waaqa isa nama hamaa qajeelaa taasisu amanatu garuu amantiin isaa qajeelummaatti lakkaa'amaaf. ⁶ Daawitis akka namni Waaqni qajeelummaa hojii malee argamu lakkaa'uuf eebbifamaa ta'e yommuu dubbatu akkana jedha:

⁷ "Warri yakki isaanii dhiifameef,
kanneen cubbuun isaanii
haguugameef eebbifamoo dha.

⁸ Namni Gooftaan cubbuu isaa itti
hin lakkoofne eebbifamaa dha."†

⁹ Eebbi kun warra dhagna qabatan qofaaf moo warra dhagna hin qabatiniifis? Abrahaamiif amantiin isaa qajeelummaatti lakkaa'ame jenneerraatii. ¹⁰ Kun egaa akkamitti isaaf lakkaa'ame ree? Erga inni dhagna qabatee moo duraanii? Durumaan malee erga dhagna qabate miti! ¹¹ Inni mallattoo dhagna qabaa fudhate; kunis chaappaa qajeelummaa inni utuu dhagna hin qabatin dura amantiin

* 4:3 4:3 Uma 15:6 † 4:8 4:8 Far 32:1,2

argate sanaa ti. Kanaafis inni warra utuu dhagna hin qabatin amanan kanneen amantiin isaanii qajeelummaatti lakkaa'ameef hundaaf abbaa dha. ¹² Akkasumas inni warra dhagna qabataniif, dhagna qabachuu qofas utuu hin ta'in warra karaa amantii abbaan keenya Abrahaam utuu dhagna hin qabatiniin dura fudhate sana duukaa bu'an hundaaf abbaa dha.

¹³ Abrahaamii fi sanyiin isaa waadaa akka inni dhaaltuu addunyaa ta'u kenname sana karaa qajeelummaa amantiin dhufuutiin argatan malee karaa seeraatiin miti. ¹⁴ Yoo warri seeratti bulan dhaaltota ta'an, amantiin gatii hin qabu; waadaanis homaa hin fayyaduutii; ¹⁵ kunis sababii seerri dheekkamsa fiduuf. Lafa seerri hin jirre yakki hin jiruutii.

¹⁶ Kanaafuu waadaan kun akka ayyaanaan ta'uu fi akka sanyii isaa hundaaf wabii ta'uuf amantiin irratti hundeeffame; innis warra akka Abrahaam amananiif malee warra seeratti bulan qofaaf miti; Abrahaam abbaa hunduma keenyaa ti. ¹⁷ Kunis akkuma, "Ani abbaa saboota baay'ee si taasiseera"[‡] jedhamee barreeffamee dha. Abrahaam Waaqa amanate; innis Waaqa warra du'aniif jireenya kennuu fi isa waan hin jirre akka waan jiruutti waamu sana duratti abbaa keenya.

¹⁸ Abrahaamis akkuma, "Sanyiin kee akkas ni ta'a"[§] jedhametti utuu abdiin tokko iyyuu hin jiraatin abdiidhaan amanee abbaa saboota baay'ee ta'e. ¹⁹ Innis akka umuriin isaa gara

---

[‡] 4:17 4:17 Uma 17:5   [§] 4:18 4:18 Uma 15:5

waggaa dhibbaa ga'ee dhagni isaa du'e, akka-sumas akka gadameessi Saaraa du'e beeku illee amantii isaatti hin laafne. ²⁰ Inni amantii isaatti jabaachuun Waaqaaf ulfina kenne malee amantii dhabuun waadaa Waaqaa hin shakkine; ²¹ akka Waaqni waan waadaa gale raawwachuun danda'us guutumaan guutuutti hubateera. ²² Kanaafuu, "Amantiin isaa qajeelummaatti isaaf lakkaa'ame." ²³ Dubbiin, "Qajeelummaatti isaaf lakkaa'ame" jedhu kun Abrahaam qofaaf hin barreeffamne; ²⁴ nuufis, warra Waaqa Gooftaa keenya Yesuus warra du'an keessaa kaase sanatti amannuufis, qajeelummaatti ni lakkaa'ama. ²⁵ Yesuus cubbuu keenyaaf dabarfamee du'atti kenname; qajeeltota nu taasisuuf immoo du'aa kaafame.

5

Nagaa fi Gammachuu

¹ Kanaafuu amantiidhaan qajeeltota erga taasi-famnee nu karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin Waaqa wajjin nagaa qabna. ² Ayyaana amma jabaannee ittiin dhaabannu kanattis karaa isaatiin amantiin galuuf carraa arganneerra. Abdii ulfina Waaqaattis ni gammanna. ³ Kana qofa miti; nu dhiphina keenyattis ni gammanna; akka dhiphinni obsa fidu ni beeknaatii; ⁴ obsi jabaatanii dhaabachuu, jabaatanii dhaabachuun immoo abdii fida. ⁵ Jaalalli Waaqaa karaa Hafuura Qulqulluu nuu kennamee sanaatiin garaa keenya keessatti waan dhangalaafameef abdiin nu hin qaanessu.

⁶ Utuu nu amma illee dadhabdoota taanee jirruu yeroo malutti Kiristoos cubbamootaaf jedhee du'e. ⁷ Yoo namni tokko nama gaariif du'uuf ija jabaachuu danda'e iyyuu, namni nama qajeelaaf du'u akka malee muraasa. ⁸ Garuu utuma nu cubbamoota taanee jirruu Kiristoos nuuf jedhee du'e; kunis jaalala Waaqni nuuf qabu argisiisa.

⁹ Egaa nu amma erga dhiiga isaatiin qajeeltota taasifamnee, akkam karuma isaatiin dheekkamsa Waaqaa jalaa hin baane ree! ¹⁰ Nu utuu diinota Waaqaa taanee jirruu erga du'a ilma isaatiin isatti araaramnee, erga isatti araaramnee booddee immoo hammam caalaa jireenya isaatiin hin fayyinu ree! ¹¹ Kana qofa miti; nu garuu Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isa ittiin amma araara arganne sanaan Waaqatti ni gammanna.

Duuti Addaamiin, Jireenyi Immoo Kiristoosiin Dhufe

¹² Kanaaf akkuma cubbuun karaa nama tokkootiin addunyaa seene, duuti immoo karaa cubbuutiin seene; sababii namni hundinuu cubbuu hojjeteefis duuti nama hundatti dhufe.

¹³ Utuu seerri hin kennaminiin dura iyyuu cubbuun addunyaa keessa tureetii; yeroo seerri hin jirretti garuu cubbuun hin lakkaa'amu. ¹⁴ Ta'us duuti bara Addaam irraa jalqabee hamma bara Museetti warra dogoggora akka Addaam hin hojjetin irratti illee mo'ee ture; Addaamis Isa dhufuuf jiru sanaaf fakkeenya ture.

¹⁵ Kennaan tolaa sun garuu akka balleessaa sanaa miti. Erga sababii balleessaa nama

tokkootiin namoonni baay'een du'anii, ayyaanni Waaqaatii fi kennaan karaa ayyaana nama tokkootiin jechuunis kennaan karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhufe sun immoo hammam caalaa namootaaf haa baay'atu ree! ¹⁶ Kennaan Waaqaa miidhaa cubbuun namni tokko hojjete fiduun tokko miti: Murtiin cubbuu tokkichaaf kenname yakkamtummaa fideera; kennaan tolaa kan balleessaa baay'ee irratti kenname garuu qajeelummaa fide. ¹⁷ Erga sababii balleessaa nama tokkootiin karaa namicha sanaatiin duuti mo'ee, warri ayyaana baay'atee irraa hafaa ta'ee fi kenna qajeeltota nama taasisu argatan immoo karaa nama tokkoo karaa Yesuus Kiristoosiitiin hammam caalaa jireenyaan hin mo'an ree!

¹⁸ Kanaafuu akkuma balleessaan tokko nama hundatti yakka mursiise, akkasuma immoo hojiin qajeelummaa tokko nama hundaaf qajeelummaa jireenya fidu ta'e. ¹⁹ Akkuma ajajamuu diduu nama tokkootiin namoonni baay'een cubbamoota ta'an, akkasuma immoo ajajamuu nama tokkootiin namoonni baay'een qajeeltota ni taasifamu.

²⁰ Seerris akka cubbuun baay'atuuf dhufe. Lafa cubbuun baay'atetti garuu ayyaanni akka malee baay'ate; ²¹ kunis akkuma cubbuun karaa du'aatiin mo'e sana ayyaannis karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiin akka jireenya bara baraa fiduuf karaa qajeelinaatiin akka mo'uuf.

6

Cubbuuf Du'uu, Kiristoosiin Immoo Jiraachuu

¹ Egaa maal jenna ree? Akka ayyaanni baay'atuuf ittuma fufnee cubbuu haa hojjen-nuu? ² Gonkumaa hin ta'u! Nu warri cubbuuf duune, si'achi akkamitti cubbuu jala jiraanna? ³ Yookaan nu warri Kiristoos Yesuusitti cuuphamne hundi akka du'a isaattis cuuphamne isin hin beektanii? ⁴ Kanaafuu akkuma Kiristoos ulfina Abbaatiin warra du'an keessaa kaafame sana nus akka jireenya haaraa jiraannuuf cuuphaadhaan du'a isaa keessatti hirmaannee isa wajjin awwaalanne.

⁵ Nu erga du'a isaatiin akkasitti isa wajjin tokko taane, du'aa ka'uu isaatiinis akkasuma isa wajjin tokko ni taana. ⁶ Akka dhagni cubbamaan balleeffamuuf, nus akka si'achi garboota cubbuu hin taaneef akka namummaan keenya moofaan sun isa wajjin fannifame ni beekna; ⁷ namni du'e cubbuu irraa bilisoomeraatii.

⁸ Egaa nu yoo Kiristoos wajjin duune, akka isa wajjin jiraannus ni amanna. ⁹ Kiristoos warra du'an keessaa waan ka'eef, akka inni deebi'ee hin duune ni beeknaatii; duutis si'achi isa irratti gooftummaa hin qabu. ¹⁰ Inni du'a du'e sana si'a tokko yeroo hundaaf cubbuuf du'e; jireenya jiraatu sana garuu Waaqaaf jiraata.

¹¹ Isinis akkasuma akka cubbuuf duutanitti, Kiristoos Yesuusiin garuu akka Waaqaaf jiraatotaa taatanitti of hedaa. ¹² Kanaafuu isin akka fedhii isaa hamaadhaaf hin ajajamneef dhagna keessan kan du'a hin oolle irratti cubbuu hin moosisinaa. ¹³ Akka warra du'a irraa gara jireenyaatti fidamaniitti Waaqaaf of dhi'eessaa malee kutaa dhagna keessanii mi'a jal'inaa

gootanii cubbuuf hin dhi'eessinaa; garuu kutaa dhagna keessanii mi'a qajeelinaa godhaatii Waaqaaf dhi'eessaa. ¹⁴ Isin ayyaana jala jirtu malee waan seera jala hin jirreef, cubbuun isin irratti gooftummaa hin qabaatu.

Garboota Qajeelummaa Ta'uu

¹⁵ Egaa maal haa ta'u ree? Nu sababii ayyaana jala malee seera jala hin jirreef cubbuu haa hojjennuu? Gonkumaa hin ta'u! ¹⁶ Cubbuu gara du'aatti nama geessuufis ta'u yookaan ajajamuu gara qajeelummaatti nama geessuuf, yommuu akka garbootaatti nama tokkoof ajajamuuf of kennitanitti, nama ajajamtaniif sanaaf akka garboota taatan hin beektanii? ¹⁷ Isin yoo garboota cubbuu turtan illee amma garuu barumsa itti kennamtan sanaaf waan garaa guutuun ajajamtaniif Waaqaaf galanni haa ta'u. ¹⁸ Isin cubbuu irraa bilisoomtanii garboota qajeelummaa taataniirtu.

¹⁹ Sababii isin uumamaanuu dadhaboo taataniif ani jecha namaa galuun nan dubbadha; akkuma kutaa dhagna keessanii xuraa'ummaa fi hammina guddachaa deemuuf garba gootanii dhi'eessaa turtan sana ammas kutaa dhagna keessanii qajeelummaa gara qulqullummaatti geessuuf garba godhaatii dhi'eessaa. ²⁰ Isin yeroo garboota cubbuu turtanitti, qajeelummaa irraa bilisa turtan. ²¹ Waan amma itti qaanoftan kana irraa yeroo sana bu'aa maalii argattan ree? Dhumni waan sanaa du'aatii! ²² Amma garuu waan cubbuu irraa bilisoomtanii garboota Waaqaa taataniif faayidaan isin argattan gara

qulqullummaatti isin geessa; dhumni isaas jireenya bara baraa ti. ²³ Mindaan cubbuu du'aatii; kennaan Waaqaa garuu karaa Gooftaa keenya Kiristoos Yesuusiin jireenya bara baraa ti.

7

Fakkeenya Fuudhaa fi Heerumaa

¹ Yaa obboolota, ani warra seera beekanitti nan dubbadhaatii; seerri nama tokko irratti taayitaa kan qabaatu hamma namichi sun lubbuun jiru gofa akka ta'e isin hin beektanii ree? ² Dubartiin heerumte tokko hamma inni lubbuudhaan jirutti seeraan dhirsa isheetti hidhamteerti; yoo dhirsi ishee du'e garuu seera fuudhaa fi heerumaa sana irraa hiikamteerti. ³ Kanaafuu utuu dhirsi ishee lubbuudhaan jiruu yoo nama biraatti heerumte isheen ejjituu jedhamti. Yoo dhirsi ishee du'e garuu waan seera sana irraa hiikamteef yoo nama biraatti heerumte illee ejjitu miti.

⁴ Kanaafuu yaa obboolota ko, isinis akkasuma karaa dhagna Kiristoosiin seeraaf duutaniirtu; kunis akka isin kan biraa, kan isa warra du'an keessaa kaafame sanaa taataniif; kun immoo akka nu Waaqaaf ija naqannuuf. ⁵ Yeroo nu akka namummaa cubbamaatti jiraachaa turretti, hawwiin cubbuu kan seeraan kakaafame sun akka nu du'aaf ija naqannuuf dhagna keenya keessatti hojjechaa ture. ⁶ Amma garuu waan duraan nu hidhee ture sanaaf du'uudhaan seera irraa hiikamneerra; kunis akka seera moofaa barreeffame sana jalatti tajaajilluuf utuu hin

ta'in akka jireenya Hafuuraa haaraa sanaan tajaajilluuf.

Seeraa fi Cubbuu

⁷ Egaa maal jenna ree? Seerri cubbuudhaa? Gonkumaa akkas miti! Garuu ani utuu seeraan ta'uu baatee cubbuun maal akka ta'e hin beeku ture. Utuu seerri "Hin hawwin"* jechuu baatee ani silaa hawwiin maal akka ta'e dhugumaan hin beeku ture. ⁸ Cubbuun garuu carraa ajajni argamsiiseen hawwii hamaa gosa hundaa na keessatti uume. Lafa seerri hin jirretti cubbuun du'aadhaatii. ⁹ Ani dur seera malee jiraachaan ture; yommuu ajajni dhufetti garuu cubbuun ni bayyanatte; anis nan du'e. ¹⁰ Ajajni jireenya fida jedhamee eegame sunis akka du'a natti fide nan hubadhe. ¹¹ Cubbuun carraa ajajni argamsiiseen na gowwoomse; ajajuma sanaanis na ajjeese. ¹² Kanaafuu seerri qulqulluu dha; ajajni sunis qulqulluu dha; qajeelaa dha; gaarii dhas.

¹³ Egaa waan gaarii sanatu du'a natti ta'ee ree? Gonkumaa akkas miti! Cubbuunis akka cubbuutti akka ilaalamuuf, akka karaa ajajaatiin ittuma caalee cubbuu ta'uufis cubbuun karaa waan gaarii sanaatiin du'a natti fide.

¹⁴ Nus akka seerri sun seera hafuuraa ta'e ni beekna; ani garuu nama foonii kan akkuma garbaatti cubbuutti gurguramee dha. ¹⁵ Ani waanan hojjedhu hin beeku. Ani waanan jibbun hojjedha malee waanan hojjechuu barbaadu hin hojjedhuutii. ¹⁶ Ani erga waanan hojjechuu hin barbaanne hojjedhee, akka seerri sun gaarii

---

* **7:7** 7:7 Bau 20:17; KeD 5:21

ta'e walii nan gala. ¹⁷ Yoos, si'achi cubbuu na keessa jiraatutu waan kana hojjeta malee ana miti. ¹⁸ Na keessa jechuunis namummaa koo cubbamaa keessa akka wanni gaariin tokko iyyuu hin jirre nan beeka. Ani waan gaarii hojjechuu nan hawwa; garuu hojjechuu hin danda'u. ¹⁹ Wanti ani hojjedhu waan hamaa ani hojjechuu hin barbaanne malee waan gaarii ani hojjechuu barbaadu mitiitii. ²⁰ Egaa ani waanan hojjechuu hin barbaanne yoon hojjedhe, si'achi cubbuu na keessa jiraatu sanatu waan kana hojjeta malee ana miti.

²¹ Kanaafuu akka seerri sun hojjechaa jiru nan hubadha; yommuu ani waan gaarii hojjechuu barbaadu hamminni na biratti argama. ²² Ani keessa namummaa kootti seera Waaqaatin nan gammadaatii; ²³ ani garuu utuu seerri biraa seera qalbii koo wajjin kutaa dhagna koo keessatti wal lolee seera cubbuu kan kutaa dhagna koo keessa jiruuf na booji'uu nan arga. ²⁴ Ani nama gadadamaa akkamii ti! Dhagna du'u kana jalaa eenyutu na baasa? ²⁵ Karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin galanni Waaqaaf haa ta'u!

Kanaafuu ani mataan koo qalbii kootiin garbicha seera Waaqaa ti; namummaa koo cubba-maadhaan garuu ani garbicha seera cubbuu ti.

8

Hafuura Jireenyaa

¹ Egaa amma murtiin warra Kiristoos Yesuus keessa jiraatanitti muramu hin jiru; ² seerri Hafuura jireenyaa karaa Kiristoos Yesuusiin seera cubbuutii fi seera du'aa jalaa na bilisoomseeraatii. ³ Waan seerri sababii fooniitiin dadhab-siifameef hojjechuu hin danda'in, Waaqni Ilma ofii isaa bifa foon cubbamaatiin aarsaa cubbuu akka ta'uuf erguun hojjeteeraatii. Kanaanis inni fooniin cubbuutti mure. ⁴ Kunis akka qajeelummaan seeraa sun nu warra utuu akka namummaa cubbamaatti hin ta'in akka Hafuuraatti jiraannu keessatti raawwatamuufii dha.

⁵ Warri akka fooniitti jiraatan waan foonii yaadu; warri akka Hafuuraatti jiraatan garuu waan Hafuuraa yaadu. ⁶ Yaadni foonii du'a; yaadni Hafuuraa garuu jireenyaa fi nagaa dha. ⁷ Yaadni foonii diina Waaqaa ti; seera Waaqaatiifis hin bulu. Buluus hin danda'u. ⁸ Warri akka fooniitti jiraatan Waaqa gammachiisuu hin danda'an.

⁹ Isin garuu yoo Hafuurri Waaqaa isin keessa jiraate akka Hafuuraatti jiraattu malee akka fooniitti hin jiraattan. Eenyu iyyuu yoo Hafuura Kiristoos qabaachuu baate inni kan Kiristoos miti. ¹⁰ Yoo Kiristoos isin keessa jiraate garuu dhagni keessan sababii cubbuutiin du'aa dha; hafuurri keessan immoo sababii qajeelummaatiin jiraataa dha. ¹¹ Hafuurri Waaqaa inni Yesuus warra du'an keessaa kaase sun yoo isin keessa jiraate garuu, inni Kiristoos Yesuus warra du'an keessaa kaase sun karaa Hafuura isaa kan isin keessa jiruutiin dhagna keessan isa du'uufis jireenya kenna.

¹² Egaa yaa obbolloota, nu gatii of irraa qabna; garuu fooniif miti; akka fooniitti jiraachuufis miti. ¹³ Isin yoo akka fooniitti jiraattan ni duutuutii; yoo Hafuuraan hojii foon keessanii ajjeftan garuu ni jiraattu.

¹⁴ Warri Hafuura Waaqaatiin qajeelfaman hundinuu ilmaan Waaqaatii. ¹⁵ Isin Hafuura il-mummaa isa nu ittiin, “*Aabbaa*, yaa *Abbaa*” jennee waammannu sana argattan malee Hafuura garbummaa kan gara sodaatti isin deebisu hin arganne. ¹⁶ Akka nu ijoollee Waaqaa taane kan hafuura keenya wajjin dhugaa ba’us Hafuuruma sana. ¹⁷ Yoo ijoollee taane immoo nu dhaaltota; akka hirmaattota ulfina isaa taanuufis yoo hirmaattota dhiphina isaa taane, nu dhaaltota Waaqaa ti; Kiristoos wajjinis ni dhaalla.

Ulfina Fuul duraa

¹⁸ Dhiphinni keenya kan ammaa kun ulfina nutti mul’achuuf jiruun yommuu wal bira qabamu akka waan tokkottuu hin lakkaa’amne ani nan yaada. ¹⁹ Uumamni mul’achuu ijoollee Waaqaa hawwiidhaan eeggachaa jira. ²⁰ Uumamni utuu filannoo isaatiin hin ta’in, fedhii isa dabarsee isa kenne sanaatiin abdiidhaan waan faayidaa hin qabnetti saaxilameeraatii; ²¹ kunis akka uumamni mataan isaa garbummaa tortoruu jalaa ba’ee bilisummaa ulfina qabeessa ijoollee Waaqaatti galuuf.

²² Uumamni hundinuu hamma ammaatti akkuma dhiphina yeroo ciniinsuutti akka aadaa jiru ni beekna. ²³ Uumama qofa utuu hin ta’in nu mataan keenya warri ija Hafuuraa kan jalqabaa

qabnu iyyuu furii dhagna keenyaa ilmummaatti guddifamuu eeggachaa of keessatti ni aadna. ²⁴ Nu abdiin kanaan fayyineetii. Abdiin argamu garuu abdiin miti; namni waan amma iyyuu qabu abdatu eenyu ree? ²⁵ Nu yoo waan amma hin qabne abdanne garuu obsaan eegganna.

²⁶ Akkasumas Hafuurri dadhabbiin keenya irratti nu gargaara. Nu waan kadhachuu qabnu hin beeknuutii; hafuurri mataan isaa garuu aaduu ibsamuu hin danda'amneen nuuf kadhata. ²⁷ Inni garaa keenya qoru sun yaada Hafuuraas ni beeka; Hafuurri akka fedhii Waaqaatti qulqullootaaf kadhataatii.

Mo'attoota Caaluu

²⁸ Waaqni warra isa jaallatanii akka kaayyoo isaatti waamamaniif akka wanti hundinuu gaarii ta'uuf hojjetu ni beekna. ²⁹ Akka inni obboloota baay'ee keessatti hangafa ta'uuf Waaqni warra duraan dursee beeke akka bifa ilma isaa fakkaataniif duraan dursee murteesseeraatii. ³⁰ Inni warra duraan dursee murteesse sana ni waame; warra waame sanas qajeeltota taasise; warra qajeeltota taasiseef immoo ulfina kenne.

³¹ Egaa kana irratti maal jenna ree? Erga Waaqni nu wajjin ta'ee eenyutu nuun mormuu danda'a? ³² Waaqni ilma isaa illee utuu hin mararfatin hunduma keenyaaf dabarsee kenne sun akkamitti waan biraa hundumas isa wajjin akkasuma arjumaan nuuf hin kennu ree? ³³ Warra Waaqni filate eenyutu himata? Kan qajeelaa nama taasisu Waaqa. ³⁴ Kan itti muru eenyu? Kiristoos Yesuus isuma nuuf du'ee,

kana caalaa immoo warra du'an keessaa ka'ee mirga Waaqaa jiruu fi nuuf kadhatu sanaa dha.

³⁵ Jaalala Kiristoos irraa eenyutu gargar nu baasa? Dhiphina moo rakkina, ari'atama moo beela, daaruu moo balaa yookaan goraadee?

³⁶ Kunis akkuma,

“Nu siif jennee guyyaa guutuu ni ajjeefamna;

akka hoolota qalamuuf jiraniittis

lakkaa'anneerra”*

jedhamee barreeffamee dha. ³⁷ Kana hunda keessatti garuu nu isa nu jaallate sanaan mo'attoota ni caalla. ³⁸ Duuti yookaan

jireenyi, ergamoonni yookaan bulchitoonni, hangafoonni, wanni ammaa yookaan wanni dhufuuf jiru yookaan humni tokko iyyuu,

³⁹ ol dheerinni yookaan gad fageenyi yookaan uumamni biraa kam iyyuu jaalala Waaqaa kan Kiristoos Yesuus Gooftaa keenyaa irraa akka gargar nu baasuu hin dandeenye ani amaneera.

9

Filannoo Waaqaa

¹ Ani Kiristoosiin dhugaa nan dubbadha; ani hin sobu; yaadni koos Hafuura Qulqulluudhaan naa mirkaneessa; ² ani gadda guddaa fi dhiphina wal irraa hin cinne garaa koo keessaa qaba. ³ Ani iyyuu obboloota koo warra akka fooniitti sanyii koo ta'aniif jedhee utuun Kiristoos irraa gargar ba'ee abaaramee nan hawwa tureetii; ⁴ isaan saba Israa'el. Ilmummaan, ulfinni, kakuun, seera fudhachuun, tajaajiluu fi waadaan kan

* **8:36** 8:36 Far 44:22

isaanii ti. ⁵ Abbootiin kan isaanii ti; Kiristoosis* isaan irraa fooniin dhalate; inni waan hunda irratti Waaqa; inni bara baraan haa eebbifamu! Ameen.

⁶ Kun garuu dubbiin Waaqaa diigameera jechuu miti. Kan Israa’el irraa dhalate hundi Israa’el miti. ⁷ Yookaan isaan sababii sanyii Abrahaam ta’aniif hundi isaanii ijoollee isaa miti. Garuu, “Sanyiin kee Yisihaa’qiin siif waamama”† jedhameera. ⁸ Kana jechuunis ijoollee waadaatu sanyiitti lakkaa’ama malee ijoolleen foon irraa dhalatan ijoollee Waaqaa miti. ⁹ Dubbiin waadaa sunis kan, “Ani yeroo murteeffametti deebi’ee nan dhufa; Saaraanis ilma ni deessi”‡ jedhu tureetii.

¹⁰ Kana qofa miti; Ribqaan yeroo namuma tokkoof, abbaa keenya Yisihaa’qiif ulfooftetti, ¹¹ ijoolleen sun utuu hin dhalatin yookaan utuu waan gaarii yookaan waan hamaa hin hojjetin akka kaayyoon filannoo Waaqaa raawwatamuuf, ¹² utuu hojiin hin ta’in isa waamicha Waaqaatiin, “Inni hangafni isa quxisuu tajaajila”§ jedhamee isheetti himame. ¹³ Kunis akkuma, “Yaaqoobin nan jaalladhe; Esaawun garuu nan jibbe”* jedhamee barreeffamee dha.

¹⁴ Egaa maal jenna ree? Waaqni jal’aadhaa? Gonkumaa akkas miti! ¹⁵ Inni Museedhaan, “Ani kanan maaru nan maara; kanan garaa laafuufiis garaa nan laafa”†

---

* **9:5** 9:5 yookaan Masiihichis † **9:7** 9:7 Uma 21:12 ‡ **9:9** 9:9 Uma 18:10,14 § **9:12** 9:12 Uma 25:23 * **9:13** 9:13 Mil 1:2,3 † **9:15** 9:15 Bau 33:19

jedhaatii. ¹⁶ Kanaafuu wanti kun araara Waaqaatiin malee hawwii yookaan carraaqqii namaatiin miti. ¹⁷ Katabbiin qulqulluun Fara’ooniin, “Ani humna koo sirratti argisiisuuf, maqaan koos akka lafa hunda irratti lab-samuuf kaayyoo kanaaf si kaaseera”[‡] jedhaatii. ¹⁸ Kanaaf Waaqni kan maaruu barbaadu ni maara; kan mata jabeessa gochuu barbaadu immoo mata jabeessa godha.

¹⁹ Isinis, “Yoos Waaqni maaliif amma iyyuu dogoggora nurra barbaada? Fedhii isaas eenyutu mormuu danda’a?” naan jettu.

²⁰ Garuu yaa namichoo, Waaqaan mormuuf ati eenyu? “Wanti tolfame tokko kan isa tolcheen, ‘Ati maaliif akkanatti na tolchite?’”[§] jedhaa? ²¹ Suphee dhooftuun tokko dhogqee suphee kan bukaa’e irraa qodaa ulfinaa fi salphinaaf oolu tolchuuf mirga hin qabuu?

²² Waaqni dheekkamsa isaa argisiisuu fi humna isaas beeksisuuf jedhee yoo mi’a dheekkamsaa kanneen badiisaaf qopheeffaman obsa guddaan bira darbe hoo? ²³ Inni badhaadhummaa ulfina isaa yoo mi’a araara isaa kanneen duraan dursee ulfinaaf qopheessetti beeksisuuf jedhee waan kana godhe hoo? ²⁴ Nus warra waamaman keessaa tokkoo dha; inni Yihuudoota qofa keessaa utuu hin ta’in Namoota Ormaa keessaas waameera. ²⁵ Inni kitaaba Hoose’aa keessatti akkana jedha: “Ani warra saba koo hin ta’iniin, ‘saba koo’ nan jedha;

[‡] 9:17 9:17 Bau 9:16 [§] 9:20 9:20 Isa 29:16; 45:9

ishee jaallatamtuu hin ta'iniin immoo,
 'jaallatamtuu' nan jedha.”*

²⁶ Akkasumas isaan,
 “Iddoodhuma itti, ‘Isin saba koo miti’
 isaaniin jedhame sanatti, ‘ilmaan Waaqa
 jiraataa’
 jedhamanii ni waamamu.”†

²⁷ Isaayyaas akkana jedhee waa’ee Israa’el iyya:
 “Baay’inni ilmaan Israa’el
 yoo akkuma cirracha qarqara galaanaa
 ta’e iyyuu,
 hambaa qofatu fayya.

²⁸ Gooftaan utuu hin turin,
 yeroo dhumaatiif lafa irratti ni muraatii.”

²⁹ Kunis akkuma Isaayyaas duraan dursee
 akkana jedhee dubbatee dha:
 “Utuu Gooftaan Waan Hunda Danda’u,
 sanyii nuuf hambisuu baatee,
 nu silaa akkuma Sodoom taanee,
 Gomoraas fakkaanna turre.”‡

Amantii Dhabuu Israa’el

³⁰ Egaa maal jenna ree? Namoonni
 Ormaa kan qajeelummaa duukaa hin bu’in
 qajeelummaa karaa amantiitiin ta’e argataniiru.

³¹ Israa’eloonni seera qajeelummaa duukaa
 bu’an garuu qajeelummaa hin arganne.

³² Maaliif dhaban? Kunis sababii isaan
 utuu karaa amantiitiin hin ta’in hojiidhaan
 qajeelummaa argachuu barbaadaniif; isaanis
 dhagaa nama gufachiisuun gufatan. ³³ Kunis
 akkuma,

---

* **9:25** 9:25 Hos 2:23 † **9:26** 9:26 Hos 1:10 ‡ **9:29** 9:29 Isa
 1:9

“Kunoo, ani dhagaa nama gufachiisu,
 kattaa nama kuffisu Xiyoon keessa nan
 kaa’a;
 namni isatti amanu gonkumaa hin
 qaana’u”§
 jedhamee barreeffame sanaa dha.

10

¹ Yaa obbolloota, hawwiin garaa kootii fi wanni ani Israa’elootaaf Waaqa kadhaddhu akka isaan fayyaniif. ² Ani akka isaan Waaqaaf hinaaffaa qaban dhugaa nan ba’a; hinaaffaan isaanii garuu kan beekumsa irratti hundeeffame miti. ³ Isaan waan qajeelummaa Waaqa biraa dhufu hin beekinii fi waan qajeelummaa ofii isaanii uumachuu barbaadaniif qajeelummaa Waaqaatiif hin bulle. ⁴ Akka namni amanu hund-inuu qajeelummaa argatuuf Kiristoos raawwii seeraatii.

⁵ Museen waa’ee qajeelummaa seeraan argamuu, “Namni waan seerri ajaju godhu ittiin jiraata”* jedhee waan kana barreesseeraatii.

⁶ Qajeelummaan amantiidhaan argamu garuu akkana jedha; “Ati garaa kee keessatti, ‘Eenyutu gara samiitti ol ba’a?’† hin jedhin;” Kun Kiristoosin gad buusuuf; ⁷ “Yookaan, ‘Eenyutu qileetti gad bu’a?’‡ hin jedhin;” kun Kiristoosin warra du’an keessaa ol baasuuf. ⁸ Inni garuu maal jedha? “Dubbichi si bira jira; afaan keetii fi garaa kee keessa jira;”§ innis dubbii amantii

---

§ 9:33 9:33 Isa 8:14; 28:16 * 10:5 10:5 Lew 18:5 † 10:6 10:6 KeD 30:13 ‡ 10:7 10:7 KeD 30:13 § 10:8 10:8 KeD 30:14

isa nu lallabnuu dha; ⁹ kunis yoo ati, “Yesuus Gooftaa dha” jettee afaan keetiin dhugaa baatee akka Waaqni warra du’an keessaa isa kaase garaa keetti amante, ati ni fayyita. ¹⁰ Namni garaa isaatiin amanee qajeelaa taasifamaatii; afaan isaatiinis dhugaa ba’ee fayya. ¹¹ Katabbiin Qulqulluun, “Namni isatti amanu kam iyyuu gonkumaa hin qaana’u”^{*} jedhaatii. ¹² Yihuudii fi Giriikii gidduu garaa garummaan hin jiruutii; Gooftuma tokkicha sanatu Gooftaa hundaa ti; innis warra isa waammatan hunda eebba isaatiin badhaasa. ¹³ “Namni maqaa Gooftaa waammatu hundinuu ni fayyaatii.”[†]

¹⁴ Yoos isaan akkamitti isa itti hin amanin waammachuu danda’u ree? Isa waa’ee isaa hin dhaga’inittis akkamitti amanuu danda’u ree? Utuu namni isaanitti hin lallabinis akkamitti dhaga’uu danda’u ree? ¹⁵ Isaanis utuu hin ergamin akkamitti lallabuu danda’u? Kunis isa, “Miilli warra wangeela fidanii akkam miidhagaa dha!”[‡] jedhamee barreeffamee dha.

¹⁶ Oduu gaarii sanas kan fudhate Israa’eloota hunda miti. Isaayyaas, “Yaa Gooftaa, ergaa keenya eenyutu amane?”[§] jedhaatii.

¹⁷ Egaa amantiin ergaa dhaga’uudhaan dhufa; ergaan kunis karaa dubbii waa’ee Kiristoosiin dhaga’ama. ¹⁸ Ani garuu: Isaan hin dhageenye moo? jedhee nan gaafadha; dhugumaanuu isaan dhaga’aniiru:

“Sagaleen isaanii lafa hunda,

---

^{*} **10:11** 10:11 Isa 28:16 † **10:13** 10:13 Yoe 2:32 ‡ **10:15** 10:15
Isa 52:7 § **10:16** 10:16 Isa 53:1

dubbiin isaaniis handaara addunyaa ga'e."*

19 Ammas ani: Israa'el hin hubanne moo? jedheen gaafadha. Museen duraan dursee, "Ani warra saba hin ta'iniin akka isin hinaaftan nan godha; saba hubannaa hin qabneenis isin nan aarsaa"†

jedha. 20 Isaayyaasis ija jabinaan, "Warri na hin barbaadin na argatan; warra na hin iyyaafatinittis nan mul'adhe"‡

jedha. 21 Waa'ee Israa'el garuu, "Ani guyyaa guutuu gara uummata hin ajajamnee fi didaa ta'eetti harka koo nan diriirfadhe"§

jedha.

11

Hambaa Israa'el

1 Anis, "Eгаа Waaqni saba isaa ni gatee ree?" jedhee nan gaafadha. Kun gonkumaa akkas miti! Ani iyyuu Israa'elicha, sanyii Abrahaam keessaa gosa Beniyaam. 2 Waaqni saba isaa warra duraan dursee beeke sana hin ganne; isin waa'ee Eeliyaas, inni akkamitti Waaqa duratti akka Israa'elin himate Katabbiin Qulqulluun maal akka jedhu hin beektanii? Innis akkana jedha: 3 "Yaa Gooftaa isaan raajota kee ajjeesaniiru; iddoo aarsaa keetii illee diiganiiru; anuma qofatu hafe; anas ajjeesuu barbaadu."* 4 Garuu deebii Waaqni isaaf kenne maal ture? "Ani ofii

* 10:18 10:18 Far 19:4 † 10:19 10:19 KeD 32:21 ‡ 10:20 10:20 Isa 65:1 § 10:21 10:21 Isa 65:2 * 11:3 11:3 1Mt 19:10,14

kootiif namoota Ba'aaliif hin jilbeenfatin 7,000 hambifadheera.”† 5 Akkasuma yeroo ammaas hambaawwan ayyaanaan filataman jiru. 6 Erga ayyaanaan ta'e immoo si'achi hojiin miti; utuu hojiin ta'ee immoo ayyaanni silaa ayyaana hin ta'u ture.

7 Egaa maali ree? Israa'el waan jabeessee barbaade sana hin arganne; warri filataman garuu argataniiru. Warri kaan immoo mataa jabaatan. 8 Kunis isa,

“Waaqni hamma guyyaa har'aatti,

akka iji isaanii hin argineef,

akka gurri isaaniis hin dhageenyeef,

hafuura nama dawweessu isaaniif kenne”‡

jedhamee barreeffamee dha. 9 Daawitis akkana jedha;

“Maaddiin isaanii iddaa fi kiyyoo,

gufuu nama gufachiisuu fi adaba isaanitti

haa ta'u.

10 Akka arguu hin dandeenyeef iji isaanii haa haguuggamu;

dugdi isaaniis bara baraan haa goophatu.”§

Namoonni Ormaa Fayyina Argatan

11 Anis deebisee, “Isaan hamma kufanii ka'uu hin dandeenyetti gufatanii?” jedheen gaafadha. Kun gonkumaa akkas miti! Garuu akka sabni Israa'el hinaafuuf sababii balleessaa isaaniitiif fayyinni Namoota Ormaatiif dhufe. 12 Yoos erga balleessaan isaanii addunyaaf badhaadhummaa fidee, kufaatiin isaaniis erga Namoota Ormaatiif badhaadhummaa fidee, guutummaan isaanii

† 11:4 11:4 1Mt 19:18 ‡ 11:8 11:8 KeD 29:4; Isa 29:10 § 11:10 11:10 Far 69:22,23

immoo hammam caalaa badhaadhummaa haa fiduu ree?

¹³ Yaa Namoota Ormaa, ani isinittin dubbadha. Ani waanan ergamaa Namoota Ormaa ta'eef, ta-jaajila koo nan kabaja. ¹⁴ Kanaanis ani tarii saba koo hinaaffaaf kakaasee isaan keessaa tokko tokko fayyisuu abdadhee ti. ¹⁵ Erga gatamuun isaanii addunyaaf araara fidee, fudhatamuun isaanii immoo warra du'an keessaa jireenyatti kaafamuu malee maal fida ree? ¹⁶ Kutaan bukoo kan akka kennaa hangafaatti dhi'eeffame tokko erga qulqulluu ta'ee, bukoon guutuun qulqulluu dha; hiddi erga qulqulluu ta'ee, dameewwan isaas akkasuma qulqulloota.

¹⁷ Dameewwan sana keessaa tokko tokko caccabsamnaan ati utuma lataa ejersa bosonaa taatee jirtuu iddoo dameewwan caccabaniitti fayyifamtee soora hidda ejersaa irraa argamu kan qooddattu taanaan, ¹⁸ dameewwan sanatti hin koorin. Yoo of jajje garuu hidda sanatu si baata malee akka ati hidda sana hin baanne hubadhu. ¹⁹ Atis, "Akka ani itti fayyifamuuf dameewwan sun caccabsaman" ni jetta. ²⁰ Kun dhuguma. Isaan waan amantii hin qabneef caccabsaman; ati garuu amantiidhaan dhaabat-teerta. Kanaafuu sodaadhu malee of hin tuulin. ²¹ Waaqni yoo dameewwan uumamaatiif hin hilin siifis hin hiluutii.

²² Egaa arjummaa fi gara jabina Waaqaa hubadhu: gara jabinni isaa warra kufan irratti; arjummaan isaa garuu hamma ati arjummaa isaa keessa jiraattutti siif; yoo kanaa achii atis ni kutamta. ²³ Isaanis yoo amantii dhabuutti fufuu baatan itti fayyifamu; Waaqni deebisee

itti isaan fayyisuu ni danda'aatii. ²⁴ Ati muka uumamaan ejersa bosonaa ta'e irraa muramtee karaa seera uumamaatiin ala ta'een muka ejersaa kan dhaabame irratti erga fayyifamtee, dameewwan uumamaa kunneen hammam caalaa muka ejersa isaanii irratti deebifamanii hin fayyifaman ree!

Israa'eloonni Hundinuu Ni fayyu

²⁵ Yaa obboolota, ani akka isin ogeeyyii of seetanii icciitii kana wallaaltan hin barbaadu; hamma lakkoobsi Namoota Ormaa guutuun seenutti Israa'el gariin mata jabinaan jiraachaa turan. ²⁶ Kanaafuu Israa'el hundi ni fayyu; akkana jedhamee barreeffameeraatii:

“Inni furu Xiyoonii ni dhufa;

Yaaqoob irraas Waaqa malee jiraachuu ni balleessa.

²⁷ Yommuu ani cubbuu isaanii isaan irraa fuudhutti,
kakuun koo kan ani isaan wajjin qabu kana.”*

²⁸ Akka wangeelaatti isiniif jecha isaan diinota; akka filannootti garuu abbootiif jecha isaan jaallatamoo dha; ²⁹ kennaan Waaqaatii fi waamichi isaa gaabbii hin qabuutii. ³⁰ Akkuma isin kanaan dura Waaqaaf ajajamuu diddanii amma garuu ajajamuu diduu isaaniitiin araara argattan sana ³¹ isaanis akkasuma araara Waaqaa kan isin argattaniin akka araara argataniif amma ajajamuu didan. ³² Waaqni hunduma isaaniitiif araara

---

* **11:27** 11:27 Isa 27:9; 59:20,21; Erm 31:33,34

buusuuf jedhee namoota hunda ajajamuu diduu jala galche.

Waaqa Jajuu

- 33 Badhaadhummaan ogummaatii fi
beekumsa Waaqaa hammam gad fagaata!
Murtiin isaa qoramee bira hin ga'amu!
Karaan isaas barbaadamee itti hin ba'amu!
- 34 "Eenyutu yaada garaa Gooftaa beeke?
Yookaan eenyutu gorsaa isaa ture?"†
- 35 "Yookaan akka Waaqni deebisee isaaf kennuuf
jedhee,
eenyutu takkumaa Waaqaaf waa kenne?"‡
- 36 Wanti hundinuu isa irraa dhufe; isumaan
dhufe; isaaf dhufe.
Bara baraan ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen.

12

Aarsaa Jiraataa

¹ Kanaafuu yaa obboloota, akka isin dhagna keessan aarsaa jiraataa, qulqullaa'aa fi kan Waaqa gammachiisu gootanii dhi'eessitaniif ani gara laafina Waaqaatiin isin kadhada; kunis waageffannaa keessan kan hafuura ti. ² Fedhiin Waaqaa gaariin, gammachiisaanii fi kan mu-daa hin qabne maal akka ta'e qorattanii akka mirkaneessuu dandeessaniif haaromfamuu qal-bii keessaniitiin geeddaramaa malee addunyaa kana hin fakkaatinaa.

† **11:34** 11:34 Isa 40:13   ‡ **11:35** 11:35 Iyo 41:11

³ Ani ayyaana naa kennameen tokkoo tokkoo keessan nan gorsaatii: Akka madaalii amantii kan Waaqni isinii kenne sanaatti qalbeeffannaadhaan waa'ee ofii keessanii yaadaa malee hamma yaaduu qabdani olitti hin yaadinaa. ⁴ Akkuma dhagni keenya kutaa baay'ee qabu, akkuma kutaawwan kunneenis hojii wal fakkaatu hin qabaatin sana ⁵ akkasuma immoo nu warri baay'ee taane Kiristoosiin dhagna tokkoo dha; tokkoon tokkoon kutaa dhagnaa kan walii isaanii ti. ⁶ Nu akkuma ayyaana nuu kennameetti kenna garaa garaa qabna. Yoo kennaan nama tokkoo raajii dubbachuu ta'e, inni akkuma amantii isaatitti haa dubbatu. ⁷ Yoo tajaajiluu ta'e, haa tajaajilu; yoo barsiisuu ta'e, haa barsiisu; ⁸ yoo jajjabeessuu ta'e, haa jajjabeessu; yoo warra rakkataniif kennuu ta'e, arjumaadhaan haa kennu; yoo bulchuu ta'e, jabaatee haa bulchu; yoo maaruu ta'e, gammachuun haa maaru.

Jaalala

⁹ Jaalalli keessan itti fakkeessuudhaan hin ta'in. Waan hamaa jibbaa; waan gaariitti maxxanaa. ¹⁰ Jaalala obbolummaatiin jabeessaa wal jaalladhaa. Ulfina walii kennuutti wal dorgomaa. ¹¹ Gooftaa tajaajiluu keessatti hafuura gubaa qabaadhaa malee hinaaffaa hin dhabinaa. ¹² Abdiidhaan gammadaa; dhiphina obsaa; kadhannaatti cimaa. ¹³ Qulqulloota rakkataniif waa gumaachaa. Keessummoota simadhaa.

¹⁴ Warra isin ari'atan eebbisaa; eebbisaa malee hin abaarinaa. ¹⁵ Warra gammadan wajjin

gammadaa; warra boo'an wajjin boo'aa. ¹⁶ Walii galteedhaan wajjin jiraadhaa. Warra jireenya gad aanaa jiraatan wajjin jiraadhaa malee hin koorinaa. Of hin tuulinaa.

¹⁷ Nama kamiif iyyuu hammina hamminaan hin deebisinaa. Nama hunda duratti waan gaarii hojjedhaa. ¹⁸ Yoo danda'ame, gama keessaniin nama hunda wajjin nagaan jiraadhaa. ¹⁹ Yaa jaallatamtoota, dheekkamsa Waaqaatiif iddoo kennaa malee haaloo hin ba'inaa; Gooftaan, "Haaloo baasuun kan koo ti; ani gatii nan deebisa"* jedha, jedhamee barreeffameeraatii.

²⁰ Garuu,

"Yoo diinni kee beela'e, beela baasi;

yoo inni dheebotes, waan inni dhugu kenniif.

Kana gochuu keetiin barbadaa ibiddaa mataa isaa irra tuulta."†

²¹ Gaarummaan hammina mo'i malee hammiinaan hin mo'amin.

13

Abbootii Taayitaa Jalatti Buluu

¹ Namni kam iyyuu warra taayitaa bulchiinsaa irra jiran jalatti buluu qaba; yoo Waaqa irraa ta'e malee taayitaa qabaachuun hin danda'amuutii. Warra taayitaa qaban Waaqatu muude. ² Kanaafuu namni abbootii taayitaatiin mormu sirna Waaqaatiin morma; warri akkas godhanis murtii ofitti fidu. ³ Bulchitoonni warra waan hamaa hojjetan malee warra waan gaarii

* **12:19** 12:19 KeD 32:35 † **12:20** 12:20 Fak 25:21,22

hojjetan hin sodaachisan. Ati akka nama taayitaa qabu hin sodaanne ni barbaaddaa? Egaa waan gaarii hojjedhu; inni iyyuu si galateef-fataatii. ⁴ Inni waan gaarii siif gochuudhaaf tajaajilaa Waaqaatii. Ati garuu yoo waan hamaa hojjetta sodaadhu; inni akkasumaan goraadee hin qabatuutii. Inni tajaajilaa Waaqaa kan warra waan hamaa hojjetan irratti dheekkamsa fiduun haaloo baasuu dha. ⁵ Kanaafuu sababii dheekkamsaa qofaaf utuu hin ta'in, yaada qulqulluudhaan warra taayitaa irra jiran jalatti buluun barbaachisaa dha.

⁶ Isinis kanumaaf qaraxa baaftu; abbootiin taayitaa tajaajiltoota Waaqaa warra yeroo isaanii guutuu hojii bulchiinsaatiif kennaniidhaatii.

⁷ Waan nama hundaaf kennuun isin irra jiru kennaa; yoo qaraxa ta'e qaraxa, yoo gibira ta'e immoo gibira baasaa; yoo sodaachuu ta'e sodaadhaa; yoo ulfina kennuu ta'es, ulfina kennaa.

Wal jaalladhaa

⁸ Isin wal jaallachuu malee gatii tokko illee of irraa hin qabaatinaa; namni nama biraa jaallatu kam iyyuu seera raawwateeraatii. ⁹ Ajajawwan, “Hin ejjin; hin ajjeesin; hin hatin; hin hawwin”^{*} jedhanii fi ajajni biraas seera, “Ollaa kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu”[†] jedhu kanaan walitti guduunfamu. ¹⁰ Jaalalli ollaa isaa hin miidhu. Kanaafuu jaalalli raawwii seeraa ti.

¹¹ Yeroon isin hirribaa dammaqhan amma akka ta'e hubadhaa. Yeroo nu itti amanne

^{*} **13:9** 13:9 Bau 20:13-15,17; KeD 5:17-19; 5:21   [†] **13:9** 13:9 Lew 19:18

sana caalaa fayyinni keenya amma nutti dhi'aateeraatii. ¹² Halkan bari'uu ga'eera; guyyaanis dhi'aateera. Kanaafuu hojii dukkanaa of irraa gannee mi'a lolaa kan ifaa haa hidhannu. ¹³ Kottaa akka yeroo guyyaatti amala gaariin haa jiraannu; addaggummaa fi machiidhaan miti; jireenya sagaagalummaa fi gad dhiisiitiin miti; wal loluu fi hinaaffaadhaan miti. ¹⁴ Qooda kanaa Yesuus Kiristoos Goofticha uffadhaa; akka itti hawwii foonii gammachiifan hin yaadinaa.

14

Obboleessa Keetti Hin Murin

¹ Nama amantiitti dadhabaa ta'e ofitti qabaa; waan wal nama falmisiisu irrattis itti hin murinaa. ² Namni tokko akka waan hunda nyaachuu danda'u amana; namni amantiin isaa dadhabaa ta'e kaan garuu biqiltuu gofa nyaata. ³ Namni nyaatu kan hin nyaatin hin tuffatin; inni hin nyaatinis kan nyaatutti hin murin; Waaqni isa ofitti qabeeraatii. ⁴ Hojjetaa nama kaaniitti kan murtu ati eenyu? Inni yoo dhaabates yoo kufes gooftaa isaatiif. Waan Gooftaan isa dhaabachiisuu danda'uufis ni dhaabata.

⁵ Namni tokko akka waan guyyaan tokko guyyaa kaan caaluutti yaada; namni kaan immoo guyyaan hundi tokkuma jedhee yaada. Namni kam iyyuu yaada ofii isaa guutummaatti amanee haa fudhatu. ⁶ Namni guyyicha kabaju Gooftaaf jedhee kabaja; kan guyyicha hin kabajnes Gooftaaf jedhee hin kabaju. Kan nyaatu

Gooftaaf jedhee nyaata; inni Waaqa galateeffa-taatii; kan hin nyaannes Gooftaaf jedhee hin nyaatu; Waaqas ni galateeffata. ⁷ Nu keessaa namni mataa isaatiif jiraatu, kan mataa isaatiif du'us hin jiruutii. ⁸ Nu yoo jiraanne Gooftaaf jiraanna; yoo duunes Gooftaaf duuna. Kanaafuu yoo jiraannes yoo duunes nu kan Gooftaa ti. ⁹ Sababii kanaaf Kiristoos Gooftaa du'aaleyyiitii fi jiraatoo ta'uuf du'e; deebi'ees jiraataa ta'e.

¹⁰ Yoos ati maaliif obboleessa keetti murta ree? Yookaan maaliif obboleessa kee tuffatta ree? Nu hundi teessoo murtii Waaqaa dura ni dhaabannaatii. ¹¹ Kunis:

“‘Ani jiraataadhaatii;

jilbi hundi anaaf ni jilbeenfata;

arrabni hundi Waaqaaf dhugaa ba'a' jedha

Gooftaan”*

jedhamee barreeffameeraatii. ¹² Kanaafis tokkoon tokkoon keenya waa'ee mataa keenyaa fuula Waaqaa duratti deebii ni kennina.

¹³ Kanaafuu nu walitti muruu haa dhiifnu. Qooda kanaa akka karaa obboleessa keessanii irra gufuu yookaan waan gufachiisu tokko illee hin keenye murteeffadhaa. ¹⁴ Akka wanni ofuma isaatiin xuraa'aa ta'e tokko iyyuu hin jirre ani karaa Gooftaa Yesuus nan beeka; nan amanas. Nama wanni tokko xuraa'aadha jedhee yaaduuf garuu wanni sun isaaf xuraa'aa dha.

¹⁵ Yoo wanni ati nyaattu obboleessa kee miidhe, ati jaalalaan jiraachaa hin jirtu. Ati waan nyaattuun obboleessa kee isa Kiristoos isaaf du'e hin balleessin. ¹⁶ Kanaafuu

* **14:11** 14:11 Isa 45:23

wanti isin gaariidha jettan akka arrabsamu hin godhinaa. ¹⁷ Mootummaan Waaqaa qajeelummaa, nagaan fi gammachuu Hafuura Qulqulluun ta'eedha malee waa'ee nyaataa fi dhugaatii mitiitii. ¹⁸ Namni haala kanaan Kiristoosin tajaajilu Waaqa gammachiisaatii; namoota birattis fudhatama argata.

¹⁹ Kanaaf waan nagaan fidu gochuu fi wal ijaaruuf haa tattaaffannu. ²⁰ Nyaataaf jettee hojii Waaqaa hin balleessin. Nyaanni hundi qulqulluu dha; garuu waan nama biraa gufachiisu kam iyyuu nyaachuun nama tokkoof dogoggora. ²¹ Akka obboleessi kee hin gufanneef, foon nyaachuu dhiisuun yookaan daadhii wayinii dhuguu dhiisuun yookaan waan biraa kam iyyuu gochuu dhiisuun gaarii dha.

²² Kanaafuu ati amantii waan kana irratti qabdu kam iyyuu fuula Waaqaa duratti ofumaa keetii qabaadhu. Namni waan amanee fudhate irratti ofitti hin murre eebbifamaa dha. ²³ Namni shakkii qabu garuu nyaachuun isaa waan amantiin hin ta'iniif yoo nyaate isatti murama; wanni amantiin hin ta'in kam iyyuu cubbuudhaatii.

15

¹ Nu warri jajjaboo taane, dadhabbii warra dadhaboo baachuu qabna malee ofuma gammachiisuu hin qabnu. ² Tokkoon tokkoon keenya ollaa keenya ijaaruuf, akka isatti toluuf waan isa gammachiisu gochuu qabna. ³ Kiristoos iyyuu ofii isaa hin gammachiifneetii; kun garuu akkuma, “Arrabsoon warra si arrabsanii narra

ga'eera"* jedhamee barreeffamee dha. ⁴ Nu akka obsaa fi jajjabina Katabbiiwwan Qulqul luun kennaniin abdi qabaannuuf wanti duraan barreeffame hundi barumsa keenyaaf barreeffameetii.

⁵ Waaqni obsaa fi jajjabina namaa kennu sun akka isin yaaduma Kiristoos Yesuus qabaate sana walii qabaattan isin haa gargaaru. ⁶ Kunis akka isin yaada tokkoo fi afaan tokkoon Waaqaaf, Abbaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiif ulfina kennitaniif.

⁷ Kanaaf akkuma Kiristoos ulfina Waaqaatiif jedhee isin simatetti isinis wal simadhaa. ⁸ Kiristoos dhugaa Waaqaatiif jedhee waadaa abbootiif kenname mirkaneessuuf akka tajajilaa warra dhagna qabatani ta'e ani isinittin himaati; ⁹ kunis akka Namoonni Ormaa sababii araara isaatiif Waaqa ulfeessaniif. Innis akkuma, "Kanaafuu ani Namoota Ormaa gidduutti sin jajadha;

maqaa keetiifis nan faarfadha"†
jedhamee barreeffamee dha. ¹⁰ Amma illee,
"Yaa Namoota Ormaa, isin saba isaa wajjin gammadaa"‡

jedha. ¹¹ Amma illee,
"Yaa Namoota Ormaa, hundi keessan Gooftaa jajadhaa;

namoonni hundinuus faarfannaadhaan isa leellisaa"§
jedha. ¹² Akkasumas Isaayyaas,
"Hiddi Issee kan saboota bulchuuf

---

* **15:3** 15:3 Far 69:9 † **15:9** 15:9 2Sm 22:50; Far 18:49 ‡ **15:10** 15:10 KeD 32:43 § **15:11** 15:11 Far 117:1

ka'u tokko ni dhufa;
 Namoonni Ormaas isa abdatu"*
 jedha.

¹³ Isinis akka humna Hafuura Qulqulluutiin abdiitti akka malee guddattaniif, Waaqni abdii sun isa amanachuu keessaniin gammachuu fi nagaa hundumaan isin haa guutu.

Phaawulos Tajaajilaa Namoota Ormaa Ta'uu Isaa

¹⁴ Yaa obbolloota ko, isin ofii keessanii akka gaarummaadhaan guutuu taatan, akka beekumsaan guutamtanii fi akka wal gorsuu dandeessan ani iyyuu hubadheera. ¹⁵ Ani sababii ayyaana Waaqni naaf kenneetiif waan tokko tokko isin yaadachiisuuf jedhee ija jabinaan isinii barreesseera; ¹⁶ kunis akka Namoonni Ormaa Hafuura Qulqulluun Qulqulleeffamanii fuula Waaqaa duratti aarsaa fudhatama qabu ta'anii fi akka ani lubummaa wangeela Waaqaa lallabuutiin Namoota Ormaatiif tajaajilaa Kiristoos Yesuus ta'uuf.

¹⁷ Kanaafuu ani Waaqa tajaajiluu kootiin Kiristoos Yesuusiin nan boona. ¹⁸ Ani waan Kiristoos waan ani jedhee fi hojjedheen akka Namoonni Ormaa Waaqaaf ajajaman gochuudhaan karaa kootiin raawwateen alatti homaa dubbachuuf ija hin jabaadhu; ¹⁹ kunis humna mallattoo fi dinqiitiin, humna Hafuura Qulqulluutii nis raawwatame. Kanaafuu ani Yerusaalemii jalqabee naanna'uun hamma Ilwaariqoonitti gutummaatti wangeela Kiristoos lallabeera. ²⁰ Ani

---

* **15:12** 15:12 Isa 11:10

akka hundee namni biraa buuse irratti hin ijaar-
reef lafa Kiristoos itti hin beekaminitti wangeela
lallabuuf yeroo hunda tattaaffadheera. ²¹ Kunis
isa,

“Warri waa’een isaa itti hin himamin ni argu;

warri hin dhaga’inis ni hubatu”†

jedhamee barreeffamee dha. ²² Anis kan yeroo
baay’ee gara keessan dhufuu dhowwameef
kanuma.

Phaawulos Roomaa dhaquuf Karoorfate

²³ Amma garuu naannoowwan kanneenitti
iddoon itti hojjedhu waan hin jirree fi anis waan
isin arguuf waggaa baay’ee hawwaa tureef,
²⁴ yeroo Isphaaniyaa dhaqu isinitti goruu nan
yaada. Anis yeroo achi irra darbu erga isin argee
xinnoo isin wajjin gammadee booddee akka
imala koo irratti na gargaartan nan abdadha.

²⁵ Amma garuu ani qulqulloota tajaajiluuf
Yerusaalem dhaquuttin jira. ²⁶ Warri Maqe-

dooniyaatii fi Akaayaa qulqulloota Yerusaalem
jiraatan keessaa kanneen hiyyeeyyii ta’aniif bu-
usii gochuutti gammadaniiruutii. ²⁷ Isaan waan
kana gochuuf ni gammadan; dhugumaanuu
waan kana isaaniif gochuun dirqama isaanii ti.
Namoonni Ormaa erga eebba hafuuraa Yihu-
doota irraa qooddatanii, eebba isaanii kan foonii
immoo Yihuudootaaf qooduun dirqama isaanii
ti. ²⁸ Kanaaf ani ergan waan kana raawwadhee,
akka isaan busii kana fudhatan mirkaneeffad-
hee booddee goree isin ilaalee Isphaaniyaa nan

---

† **15:21** 15:21 Isa 52:15

dhaqa. ²⁹ Ani yommuu gara keessan dhufu akka eebba Kiristoosiin guutamee dhufu nan beeka.

³⁰ Yaa obboloota, akka isin kadhannaa Waaga kadhattan keessatti naaf kadhachuudhaan na wajjin dhamaatan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin, jaalala Hafuura Qulqulluutiinis isinin kadhada. ³¹ Akka ani namoota Yihuudaa keessa jiraatan kanneen hin amanin jalaa ba'uu fi akka tajaajilli koos Yerusaaalem keessatti qulqulloota achi jiraatan biratti fudhatama argatu naaf kadhada; ³² kunis akka ani fedhii Waaqaatiin, gammachuudhaan isin bira dhufee isin wajjin boqodhuuf. ³³ Waaqni nagaa hunduma keessan wajjin haa ta'u. Ameen.

16

Phaawulos Nagaa Dhaamuu Isaa

¹ Obboleettii keenya Feebeen tajaajiltuu waldaa kiristaanaa ishee Kanchire'aa imaanaa isinitti nan kennadha. ² Isheen namoota baay'eef, anaafis gargaarsa guddaa waan taateef akka isin simannaa qulqullootaaf maluun Gooftaadhaan ishee simattanii fi akka gargaarsa isheen isin irraa barbaaddu kam iyyuu isheef gootan isinin kadhada.

³ Phirisqilaa fi Aqilaa, warra Kiristoos Yesuusiin na wajjin tajaajilanitti nagaa naa himaa. ⁴ Isaan naa jedhanii lubbuu isaanii balaaf saaxilan. Utuu ana qofa hin ta'in Waldaaleen Kiristaanaa Namoota Ormaa hundinuus isaan galateeffatu.

⁵ Waldaa Kiristaanaa kan mana isaaniitti walitti qabamtuttis nagaa naa himaa.

Biyya Asiyaa keessaa Kiristoositti amanuutti hangafa kan ta'e michuu koo jaallatamaa Ax-
eenexoonittis nagaa naa himaa.

⁶ Maariyaam ishee baay'ee isinii dhamaatettis nagaa naa himaa.

⁷ Firoota koo warra na wajjin hidhaman An-
drooniqoosii fi Yuuniyaanittis nagaa naa himaa.
Isaan warra ergamoota keessaa maqaa gaarii
qaban kanneen na dura Kiristoositti amananii
dha.

⁸ Amphiliyaaxos isa ani Gooftaadhaan jaallad-
hutti nagaa naa himaa.

⁹ Urbaanos isa Kiristoosin nu wajjin tajaajiluu
fi michuu koo jaallatamaa Isxaakisittis nagaa naa
hima.

¹⁰ Apheelees isa Kiristoositti amanamuun isaa
qoramee mirkaneeffametti nagaa naa himaa.

Warra mana Arisxoobuluu jiraatanittis nagaa
naa himaa.

¹¹ Fira koo Heroodiyoonaatti, nagaa naa hi-
maa.

Warra mana Naarkisoos jiraatan kanneen
Gooftaatti amananiittis nagaa naa himaa.

¹² Warra Gooftaatti amananii dhama'an Tiri-
ifeenaa fi Tiriifoosaatti nagaa naa himaa.

Pharsiis jaallatamtuu hojii Gooftaatti amantee
baay'ee dhamaatettis nagaa naa himaa.

¹³ Ruufoos isa Gooftaadhaan filatamee fi
haadha isaa ishee anaafis haadha taatetti nagaa
naa himaa.

¹⁴ Asinqiriixoositti, Fileegoonitti, Hermeesitti, Phaaxroobaasitti, Hermaasittii fi obboloota isaan wajjin jiranitti nagaa naa himaa.

¹⁵ Filologoonitti, Yuuliyaatti, Neeriyooosittii fi obboleettii isaatti, Olimphaasittii fi qulqulloota isaan wajjin jiran hundattis nagaa naa himaa.

¹⁶ Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.

Waldaaleen Kiristoos hundinuu nagaa isinii dhaamu.

¹⁷ Yaa obboloota, ani akka isin warra gargar ba'uu uumanii barumsa isin barattaniinis mormuudhaan karaa keessan irra gufuu kaa'an irraa of eeggattan isin kadhada. Isaan irraa fagaadhaa. ¹⁸ Namoonni akkasii garaa ofii malee Gooftaa keenya Kiristoosin hin tajaajilaniitii. Isaan afaan toluu fi saaduudhaan qalbii namoota garraamii ni hatu. ¹⁹ Waa'een ajajamuu keessanii nama hundumaa biratti dhaga'ameera; anis isinitti nan gammada; garuu akka isin waan gaariif ogeeyyii, waan hamaaf immoo garraamota taatan nan barbaada.

²⁰ Waaqni nagaa dafee Seexana miilla keessan jalatti ni burkuteessa.

Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus isin wajjin haa ta'u.

²¹ Xiimotewos inni na wajjin tajaajilu, akkasumas firoonni koo Luukiyoos, Yaasonii fi Soosi-phaaxroos nagaa isinii dhaamu.

²² Ani Xerxiwoos barreessaan xalayaa kanaa Gooftaadhaan nagaa isinii dhaama.

²³ Gaayoos inni anaa fi waldaa Kiristaanaa guutuu keessumsiiisus nagaa isinii dhaama.

Bulchaan maallaqaa kan magaalaa kanaa Erisxoos, akkasumas obboleessi keenya Qu'asxiroos nagaa isinii dhaamu. [²⁴ Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin hunda wajjin haa ta'u.]*

²⁵ Egaa Waaqni akka wangeela koottii fi lallaba waa'ee Yesuus Kiristoositti, akka mul'ata icciitii bara dheeraaf dhokfamee tureettis jabeessee isin dhaabuu ni danda'a; ²⁶ amma garuu akka sa-boonni hundinuu Waaqatti amananii fi isaaf ajajamaniif icciitiin sun ajaja Waaqa bara baraatiin katabbiiwwan raajotaatiin ifatti baafameera; beeksifameeras. ²⁷ Waaqa kophaa isaa ogeessa ta'e sanaaf karaa Yesuus Kiristoosiin ulfinni bara baraan haa ta'u! Ameen.

---

* **16:24** 16:24 Luqqisaan 24 waraabbilee tokko tokko qofa keessatti argama.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi'aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa'ee tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269